

Warmte uit warmtenet moet goedkoper dan aardgas

In 2050 moet Nederland los zijn van het aardgasnet. Om de CO₂-uitstoot terug te dringen én omdat de gaswinning in Groningen wordt afgebouwd. Voor het verwarmen van woningen is het gebruik van warmtenetten een van de opties. De overheid wil dat circa honderdduizend woningen binnen vier jaar worden aangesloten op een warmtenet of op een (hybride) warmtepomp. Maar aan die eerste optie zitten in de praktijk wel wat haken en ogen. Aedes overlegt met grote warmtebedrijven om het proces te stroomlijnen.

Guido Kerckhoffs van corporatie Woonpunt in Zuid-Limburg is nauw betrokken bij de Startmotor. In dit project heeft Aedes samen met andere partijen uit het Klimaatakkoord afgesproken het aardgasvrij maken van woningen te versnellen. “We zien overal dezelfde soort discussies tussen corporaties en warmtebedrijven, ondanks de verschillen in de lokale situaties”, zegt Kerckhoffs. “Als we een kader kunnen opstellen voor de onderhandelingen, dan hebben corporaties houvast en kunnen we zaken versnellen. Dan hoeven we het geld niet uit te geven aan dure adviseurs, maar kunnen we het besteden aan verduurzaming.”

Woonpunt overlegt zelf al een paar jaar met het regionale warmtenet. Dat benut restwarmte van chemische fabrieken op het bedrijventerrein Chemelot in Sittard-Geleen. Kerckhoffs: “We willen tot 2020 circa duizend woningen aansluiten en daarna nog eens tweeduizend. Maar de gesprekken verlopen moeizaam. We praten met een monopolist. We sluiten een contract met een lange looptijd. Dan wil je zeker weten dat je niet te veel betaalt, want we kunnen niet overstappen. Uiteindelijk beslissen wij ook over de portemonnee van onze huurders.”

Kerckhoffs begrijpt wel dat Het Groene Net, de exploitant van het warmtenet, geen risico's wil lopen. Maar de corporatie wil een aanvaardbare prijs voor de warmte. “Wij willen graag verduurzamen, maar niet tegen elke prijs. Het zou helpen als de overheid bijspringt, bijvoorbeeld

Guido Kerckhoffs

Kerckhoffs: “Wij willen verduurzamen, maar niet tegen elke prijs. Het zou helpen als de overheid bijspringt, bijvoorbeeld met een garantstelling”

met een garantstelling. Zij heeft de aanleg van het aardgasnetwerk destijds ook fors gesubsidieerd. Dat zou nu ook moeten gebeuren.” Hij pleit er verder voor dat de nieuwe Warmtewet een redelijke prijs voor warmte moet garanderen.

Nicole van Wijk

Van Wijk:
 “Het warmtenet is voor ons nu een interessantere optie dan nul-op-de-meter”

BETER DAN NUL-OP-DE-METER

Woonwaard in Alkmaar sluit vijfhonderd woningen in de Rivierenwijk in Heerhugowaard aan op het warmtenet van HVC, de afvalverbranding in de kaasstad. De corporatie werkt nauw samen met HVC, netbeheerder Liander en de gemeente. De partijen hebben samen een pr-campagne opgezet om huurders en kopers te informeren en ook particuliere woningbezitters warm te maken voor de overstap op het warmtenet.

Het warmtenet is voor Woonwaard op dit moment een interessantere optie dan nul-op-de-meter, aldus bestuurder Nicole van Wijk. “We hebben al honderden woningen energie-neutraal gemaakt, maar dat kost bij bestaande bouw inmiddels 100.000 euro per woning. Dit komt door prijsstijgingen waar we prijsdalingen hadden verwacht. Dat is gewoon te duur. Aansluiting op het warmtenet kost ongeveer 20.000 euro. Helaas staan daar geen lagere energielasten tegenover. We brengen ook wat lichte extra isolatie zoals vloerisolatie aan, en huurders krijgen een inductietoestel om op te koken. Als je een goede installateur inschakelt en een strakke planning maakt, kun je een woning in één dag aansluiten op het warmtenet en van het gas afhaken.”

“Ons uitgangspunt is dat de woonlasten voor huurders niet stijgen. Een knelpunt daarbij is dat de warmteprijs gekoppeld is aan de aardgasprijs. En de aardgasprijs gaat omhoog door extra belasting die mensen moet prikkelen te

investeren in alternatieve energiebronnen. Dan is het natuurlijk krom als je op het warmtenet zit en toch meer moet betalen. Dat maakt het ingewikkeld om particuliere woningbezitters mee te krijgen. Ik ben blij dat Aedes zich sterk maakt om die koppeling los te laten.”

Woonwaard wil over vijf jaar de helft van het woningbezit aangesloten hebben op het warmtenet. Het gaat dan om 7.500 woningen. “We beginnen met woningen die vlak in de buurt van het warmtenet liggen. Daarna leggen we extra leidingen naar concentraties van woningen. Dat is nog niet direct geregeld. Het net moet bijvoorbeeld onder het Noord-Hollands Kanaal door.” Van Wijk pleit er verder voor dat het warmtenet zo duurzaam mogelijk moet worden. “Een warmtenet is op zichzelf niet duurzaam. Dat hangt af van de bronnen die je gebruikt om het water te verhitten. Daar zou de overheid richtlijnen voor moeten geven.”

35.000 WONINGEN TE GAAN

Woonstad Rotterdam heeft al jaren ervaring met het Rotterdamse warmtenet. Bijna 20 procent van de woningen van Woonstad Rotterdam is aardgasvrij, het grootste deel door aansluiting op het warmtenet. “Woonstad heeft een omvangrijke verduurzamingsambitie”, zegt Maria Molenaar, voorzitter van de raad van bestuur. “Wij vinden het belangrijk dat de stad groener en gezonder wordt en dat onze huurders comfortabel kunnen wonen.”

De corporatie wil vóór 2050 alle vijftigduizend woningen aardgasvrij hebben. “We kunnen ►

Molenaar: “Het zou mooi zijn als je, net als bij elektriciteit, kunt kiezen voor duurzaam opgewekte warmte. Nu zitten we vast aan de keuze van het warmtebedrijf”

een aanzienlijk deel van ons bezit aansluiten op het warmtenet. Dat doen we dan ook in een hoog tempo.” De verduurzaming is voor Woonstad Rotterdam het startpunt om een wijk integraal aan te pakken. “Naast verduurzamen kijken we ook naar Langer Thuis-opties, e-healthoplossingen, klimaataanpassingen en hulp voor kwetsbare bewoners.”

De gemeente Rotterdam heeft een gebiedsaanpak geformuleerd om wijken in de stad duurzamer te maken. Dat betekent dat niet alleen corporatiewoningen, maar ook particuliere woningen aangepakt moeten worden. Een knelpunt daarbij is wie opdraait voor de kosten van aansluiting. De woningen van Woonstad Rotterdam zijn vaker gestapelde bouw of

seriematige eengezinswoningen. Particuliere woningen zijn veel gevarieerder en daardoor kostbaarder om aan te sluiten. “Bij het waterbedrijf zijn de aansluitkosten altijd gelijk, of je nu in de stad woont of in het buitengebied. Bij het warmtenet is dat niet zo.”

Directeur Molenaar pleit net als haar collega's uit Alkmaar en Limburg voor het loslaten van de koppeling met de aardgasprijs. Ze roept de overheid op een oplossing te bedenken voor het particuliere woningbezit. “In het kader van de verduurzaming zou het mooi zijn als je, net als bij elektriciteit, kunt kiezen voor duurzaam opgewekte warmte. Nu zitten we vast aan de keuze van het warmtebedrijf.” ■

SCHERP ONDERHANDELEN

Woonstad Rotterdam heeft geleerd dat je scherp het gesprek moet voeren met het warmtebedrijf. Pim Dumans, coördinator duurzaamheid bij Woonstad Rotterdam: “Wij hebben een prijs neergelegd die wij acceptabel vinden. Daar moesten ze wel even aan wennen. Het eerste contract heeft veel tijd gekost, maar daarna hebben we sneller kunnen schakelen. Je zou kunnen zeggen dat wij onze eigen ‘Startmotor’ hadden. Het helpt ook wel dat we het niet over een paar woningen hebben, maar over vijfhonderd of meer tegelijk. Dan blijkt er veel mogelijk.”